

ברכת רפאנו [ב']

ירמיהו (יג-ד):

(יג) מְקוֹה יִשְׂרָאֵל ה' כָּל עֲזָבֶיךָ יִבְשׁוּ יִסּוּרֵי
יְסוּרֵי בְּאֶרֶץ יִקְתְּבוּ כִּי עֲזָבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים
אֶת ה':
(יד) רְפָאֵנִי ה' וְאַרְפֵּא הוֹשִׁיעֵנִי וְאַשְׁעֵה כִּי
תִהְלֹתִי אֶתָּה:

תפילה על חולה:
עבודה זרה ח.

אף על פי שאמרו: שואל אדם צרכיו
כשומע תפלה, אם יש לו חולה בתוך
ביתו - אומר בברכת הולים, ואם צריך
לפרנסה - אומר בברכת השנים.

משנה ברורה (קט"ו ס"ק א, בעקבות הרמב"ם שמונה

פרקים פרק ה'):

ועיקר הכונה לבקש מאת אלקינו
שירפא אותנו כדי שנהיה בריאים
וחזקים לעסוק בתורה כראוי ולשמור
כל המצות.

כיצד שינו מלשון הפסוק?

טור אורח חיים הלכות תפלה סימן קטז

כיון שהפסוק הוא לשון יחיד רפאני ה'
וארפא היאך אנו אומרים אותו בלשון
רבים פיי הרמ"ה היינו כמתרגם
המתרגם הפסוקים אינו רשאי לשנות
מיחיד לרבים או איפכא וה"ה נמי
הקורא הפסוק ככתבו בזמן שמכוין
לקרות אבל פסוק של תפלה שאין
כוונת הציבור לקרותו אלא להתחנן
דרך ובקשה הרי הן כשאר תפלות
ורשאי לשנותם לפי צורך השעה לפי
ענין תחנתם ובקשתם והרב ר' יונה
כתב דווקא כשקורא כל המזמור או כל
הענין כסדר אז אין לשנות אבל
כשמתפלל ואומר פסוקים הנה והנה
יכול לשנות מיחיד לרבים ומרבים
ליחיד ולזה נוטה דעת א"א ז"ל:

זו סך ענין - אף על פי שיש הרבה דעות
ואין תפלה כזו כפי המנהג הנהוג לומר
ואין זה צורך יתר - ולחנן על ידי זה
וזהו ענין רפואה וכו'.

על תפילה או תורה לומר רפאנו וכו'.

הרב קוק (עולת ראייה, עניני תפילה, עמ' ד, אות כו):

"ואמר ר' יעקב אמר רב חסדא: כל
המבקש רחמים על חברו אין צריך להזכיר
שמו" (ברכות לד.)...
התפלה על חברו נערכת היא כפי ערך
היחש של המתפלל אל מי שעבורו
מתפללים, וביותר כפי יחש הקרבה
הנשגבה והמוכנה בפעל של זרע ישראל זה
לזה. על כן אין שייך להזכיר בתפלה את
שמו של הנצרך לרחמים, כי פעולת
התפלה על זולתו אינה מצד הערך של
הנצרך לרחמים כי אם מצד הערך של
המתפלל עצמו, אשר הנצרך לרחמים
נמצא מתיחש אליו, ומצד הערך המוסרי
של התפלה על זולתו...

הרב קוק (שמונה קבצים, ה', רכט):

אי אפשר לשום תפילה לשוב ריקם, היא
תופסת בכל אופן מקום בעולם... כל
תפילה מוסיפה תוכן חדש בעולם, מגוונת
את החיים בגוון יותר בהיר, וממקור הכח
היסודי מוסיפה ביקום חיל חדש.